Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 12. decembra 2018 *

„Znamka Evropske unije – Postopek za razveljavitev – Kolektivna figurativna znamka Evropske unije, ki upodablja krog z dvema puščicama – Resna in dejanska uporaba znamke – Delna razveljavitev – Razglasitev delne razveljavitve – Člen 15(1) Uredbe (ES) št. 207/2009 (postal člen 18(1) Uredbe (EU) 2017/1001) – Člen 51(1)(a) Uredbe št. 207/2009 (postal člen 58(1)(a) Uredbe (EU) 2017/1001) – Pravilo 22(4) Uredbe (ES) št. 2868/95 (postalo člen 10(4) Delegirane uredbe (EU) 2018/625) – Prikaz znamke na embalaži – Zaznava upoštevne javnosti“

V zadevi T-253/17,

Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH s sedežem v Kölnu (Nemčija), ki jo zastopajo P. Goldenbaum, I. Rohr in N. Ebbecke, odvetnice,

tožeča stranka,

proti

Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO), ki ga zastopa D. Hanf, agent,

tožena stranka,

druga stranka v postopku pred odborom za pritožbe pri EUIPO je bila

Halston Properties, s. r. o. s sedežem v Bratislavi (Slovaška),

zaradi tožbe, vložene zoper odločbo petega odbora za pritožbe pri EUIPO z dne 20. februarja 2017 (zadeva R 1357/2015-5), v zvezi s postopkom za razveljavitev med družbama Halston Properties in Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi H. Kanninen, predsednik, J. Schwarcz in C. Iliopoulos (poročevalec), sodnika,

sodna tajnica: R. Ūkelytė, administratorka,

na podlagi tožbe, vložene v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 28. aprila 2017,

na podlagi odgovora na tožbo, vloženega v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 21. julija 2017,

na podlagi obravnave z dne 12. junija 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, družba Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH, je 12. junija 1996 pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) vložila zahtevo za registracijo kolektivne znamke Evropske unije na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 146), kakor je bila spremenjena (nadomeščena z Uredbo Sveta (ES) št. 207/2009 z dne 26. februarja 2009 o blagovni znamki Skupnosti (UL 2009, L 78, str. 1), kakor je bila spremenjena in ki je bila nadomeščena z Uredbo (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL 2017, L 154, str. 1).

2 Kolektivna znamka, za katero je bila zahtevana registracija (v nadaljevanju: izpodbijana znamka), je ta figurativni znak:

3 Proizvodi in storitve, za katere je bila zahtevana registracija, spadajo v razrede od 1 do 35, 39, 40 in 42 Nicejskega aranžmaja o mednarodni klasifikaciji blaga in storitev zaradi registracije znamk z dne 15. junija 1957, kakor je bil revidiran in spremenjen, ter za vsakega od razredov ustrezajo temu opisu:

– razred 1: „Kemikalije za industrijo, znanost, fotografijo in za poljedelstvo, vrtnarstvo in gozdarstvo; umetne smole v surovem stanju; umetne snovi v surovem stanju, gnojila; zmesi za gašenje ognja; pripravki za taljenje in varjenje kovin; kemikalije za konzerviranje živil; snovi za strojenje; lepila za industrijo“;

– razred 2: „Barve, firneži, laki; sredstva za zaščito proti rji in sredstva za konzerviranje lesa; barvilna sredstva; jedkala; naravne smole v surovem stanju; kovine v obliki folij in prahu za pleskarje, dekoraterje, tiskarje in umetnike“;

– razred 3: „Pripravki za beljenje in druge snovi za pranje; pripravki za čiščenje, poliranje, razmaščevanje in brušenje; mila; parfumerijski izdelki, eterična olja, kozmetična sredstva, losjoni za lase; sredstva za čiščenje zob“;

– razred 4: „Industrijska olja in masti; maziva; sredstva za absorbiranje, omočenje in vezanje prahu; goriva (vključno z motornimi gorivi) in snovi za osvetljevanje; sveče in stenji“;

– razred 5: „Farmacevtski in veterinarski proizvodi ter sanitarni proizvodi za medicinske namene; dietetske snovi za medicinsko uporabo, hrana za dojenčke; obliži, obvezilni material; snovi za plombiranje zob in za zobne odtise; dezinfekcijska sredstva; pripravki za uničevanje škodljivcev; fungicidi, herbicidi“;

– razred 6: „Navadne kovine in njihove zlitine; kovinski gradbeni materiali; prenosne kovinske zgradbe; kovinski materiali za železniške tračnice; neelektrični kovinski kabli in žice; ključavničarski izdelki in drobni kovinski predmeti; kovinske cevi; sefi; kovinski proizvodi, vključeni v razred 6; rude“;

– razred 7: „Stroji za obdelavo kovin; lesa, papirja, tekstila, plastičnih in gradbenih materialov; električni stroji in naprave za pisarniške in gospodinjske namene, vključeni v razred 7; obdelovalni stroji; motorji (razen motorjev za kopenska vozila); sklopke in pogonski deli (razen tistih za kopenska vozila); kmetijska orodja, ki jih zajema ta razred; valilniki“;

– razred 8: „Ročno orodje, ročne naprave za dom in vrt ter za obdelovanje kovine, lesa, papirja, tekstila, plastičnih in gradbenih materialov, vključeni v razred 8; noži, vilice in žlice, hladno orožje, britve“;

– razred 9: „Znanstveni, pomorski, geodetski, električni, fotografski, kinematografski, optični, tehtalni, merilni, signalizacijski, kontrolni (nadzorni), reševalni ter učni aparati in instrumenti; električni aparati in inštrumenti, vključeni v ta razred; aparati za snemanje, prenos in reprodukcijo zvoka in slike; magnetni nosilci zapisov, zvočne plošče; programska oprema; prodajni avtomati in mehanizmi za aparate na kovance; registrske blagajne, računski stroji, oprema za obdelavo informacij in računalniki; gasilni aparati“;

– razred 10: „Kirurški, medicinski, zobni in veterinarski aparati in instrumenti, umetni udi, oči in zobje; ortopedski izdelki; kirurški material za šivanje“;

– razred 11: „Naprave za osvetljevanje, ogrevanje, proizvodnjo pare, kuhanje, hlajenje, sušenje, prezračevanje, vodovodne in sanitarne instalacije“;

– razred 12: „Vozila; naprave za premikanje po kopnem, zraku ali vodi“;

– razred 13: „Strelno orožje; strelivo in projektili; eksplozivi; ognjemeti“;

– razred 14: „Žlahtne kovine in njihove zlitine ter predmeti, izdelani iz njih ali prevlečeni z njimi, vključeni v razred 14; zlatarski izdelki, nakit, dragi kamni; ure in kronometrski instrumenti“;

– razred 15: „Glasbila“;

– razred 16: „Papir, lepenka in izdelki iz teh snovi, vključeni v razred 16; tiskarski izdelki; knjigoveški material; fotografije; pisarniški material; lepila za pisarniški material ali za gospodinjstvo; potrebščine za umetnike; čopiči; pisalni stroji in pisarniški pribor (razen pohištva); material za učenje ali poučevanje (razen aparatov); zavijalni materiali iz umetnih snovi, vključeni v razred 16; igralne karte; tiskarske črke; klišeji“;

– razred 17: „Kavčuk, gutaperča, guma, azbest, sljuda in izdelki iz teh snovi, vključeni v razred 17; polizdelki iz umetnih snovi; tesnilni, mašilni in izolacijski materiali; gibke nekovinske cevi“;

– razred 18: „Usnje in imitacije usnja, izdelki iz teh snovi, vključeni v ta razred; živalske kože; kovčki in potovalne torbe; dežniki, sončniki in sprehajalne palice; biči in sedlarski izdelki“;

– razred 19: „Nekovinski gradbeni materiali; nekovinske toge cevi za gradbeništvo; asfalt, smola in bitumen; prenosne nekovinske zgradbe; nekovinski spomeniki“.

– razred 20: „Pohištvo, ogledala (zrcala), okvirji; proizvodi, vključeni v razred 20, iz lesa, plute, trstičja, bička, protja, roževine, kosti, slonovine, kitove kosti, želvovine, ambre, biserne matice, morskega sepiolita in iz nadomestkov teh materialov ter iz plastičnih materialov“

– razred 21: „Naprave, vključene v ta razred, in posode za gospodinjstvo ali kuhinjo (razen tistih iz žlahtnih kovin ali prevlečenih z njimi); glavniki in gobe; ščetke (razen čopičev); materiali za ščetkarstvo; čistilne priprave; jeklena volna; surovo ali delno obdelano steklo (razen stekla za gradbeništvo), steklenina, porcelan in fajansa, vključeni v ta razred“.

– razred 22: „Vrvi, vrvice, mreže, šotori, ponjave, jadra, vreče (vključene v ta razred); materiali za polnjenje (z izjemo kavčuka in plastičnih materialov); tekstilni materiali iz surovih vlaken“;

– razred 23: „Niti za tekstilno uporabo“;

– razred 24: „Tkanine in tekstilni proizvodi, vključeni v razred 24; pregrinjala za postelje in mize“;

– razred 25: „Oblačila, obutev, pokrivala“;

– razred 26: „Čipke in vezenine, trakovi in vezalke; gumbi, kaveljci in očesca, bucike in igle“

– razred 27: „Preproge, predpražniki, rogoznice, linolej in drugi proizvodi za prekrivanje tal; netekstilne tapete“.

– razred 28: „igre in igrače; gimnastične in športne potrebščine, ki so vključene v ta razred; okraski za božična drevesa“;

– razred 29: „Meso, ribe, perutnina in divjačina; mesni ekstrakti; konzervirano, suho in kuhano sadje in zelenjava; želeji, marmelade, čežane; jajca, mleko in mlečni izdelki; jedilno olje in maščoba“;

– razred 30: „Kava, čaj, kakav, sladkor, riž, tapioka, sago, kavni nadomestki; moka in izdelki iz žitaric, kruh, pecivo in slaščice, sladoled; med, melasni sirup; kvas, pecilni prašek; sol, gorčica; kis, omake (začimbni dodatki); začimbe; led“;

– razred 31: „Poljedelski, vrtnarski, gozdarski proizvodi in semensko zrnje, ki jih ne obsegajo drugi razredi; žive živali; sveže sadje in zelenjava; semena, naravne rastline in sveže cvetje; živalska krmila, slad“.

– razred 32: „Piva; mineralne vode in sodavice ter druge brezalkoholne pijače; sadne pijače in sadni sokovi; sirupi in drugi pripravki za pripravo pijač“;

– razred 33: „Alkoholne pijače (razen piva)“;

– razred 34: „Tobak, izdelki za kadilce; vžigalice“

– razred 35: „Oglaševanje“

– razred 39: „Prevozništvo; pakiranje in skladiščenje blaga“

– razred 40: „Obdelava materialov; recikliranje embalažnih materialov“;

– razred 42: „Odstranjevanje odpadkov; izdelava računalniških programov za obdelavo podatkov“.

4 Pravilnik o uporabi izpodbijane znamke, ki je bil predložen ob zahtevi za registracijo, med drugim v točki 6 določa, da se izpodbijana znamka ustvari, „da bi se potrošnikom in trgovcem omogočilo, da prepoznajo embalažo, ki je del dualnega sistema in za katero je bil uveden prispevek za financiranje sistema, ter tako zapakirane proizvode, in jih razlikujejo od druge embalaže in proizvodov […]“.

5 Izpodbijana znamka je bila 19. julija 1999 registrirana kot kolektivna znamka Evropske unije pod številko 298273 za vse proizvode in storitve, navedene v točki 3 zgoraj.

6 Registracija izpodbijane znamke je bila podaljšana 25. septembra 2006 in 17. maja 2016.

7 Druga stranka v postopku pred odborom za pritožbe pri EUIPO, družba Halston Properties, s. r. o., je 2. novembra 2012 vložila zahtevo za razveljavitev izpodbijane znamke na podlagi člena 51(1)(a) Uredbe št. 207/2009 (postal člen 58(1)(a) Uredbe 2017/1001), ker naj se ta znamka za proizvode, za katere je bila registrirana, ne bi resno in dejansko uporabljala. Ta zahteva je bila vložena zoper vse registrirane proizvode iz razredov od 1 do 34, navedene v točki 3 zgoraj. Storitve, na katere se nanaša izpodbijana znamka, niso bile izpodbijane.

8 Tožeča stranka je predložila številne dokumente glede uporabe izpodbijane znamke. Med njimi so razne licenčne pogodbe in drugi dokumenti, ki urejajo uporabo izpodbijane znamke na embalažah.

9 Oddelek za izbris pri EUIPO je z odločbo z dne 26. maja 2015 zahtevi za razveljavitev delno ugodil in od 2. novembra 2012 dalje razveljavil pravice tožeče stranke za nekatere proizvode (v nadaljevanju: sporni proizvodi), to je za vse proizvode iz razredov od 1 do 34, navedene v točki 3 zgoraj, razen teh proizvodov:

– razred 6: „Kovinska embalaža, vključena v razred 6“;

– razred 16: „Embalaža iz papirja in lepenke, vključena v razred 16; zavijalni materiali iz umetnih snovi, vključeni v razred 16“

– razred 17: „Embalaža iz kavčuka, gutaperče, gume, azbesta, sljude, vključena v razred 17“;

– razred 18: „Embalaža iz usnja in imitacije usnja, vključena v razred 18“;

– razred 20: „Embalaža iz lesa, plute, trstičja, bička, protja in iz nadomestkov teh materialov ter iz plastičnih materialov, vključena v razred 20“;

– razred 21: „Embalažne posode za gospodinjstvo ali kuhinjo (razen tistih iz žlahtnih kovin ali prevlečenih z njimi), embalaža iz stekla, porcelana in fajanse, vključena v razred 21“;

– razred 22: „Proizvodi za embaliranje, vključeni v razred 22“;

– razred 24: „Tekstilne embalaže, vključene v razred 24“;

10 Tožeča stranka je 8. julija 2015 pri EUIPO na podlagi členov od 58 do 64 Uredbe št. 207/2009 (postali členi od 66 do 71 Uredbe 2017/1001) vložila pritožbo zoper odločbo oddelka za izbris, s katero so bile razveljavljene pravice tožeče stranke za sporne proizvode.

11 Z odločbo z dne 20. februarja 2017 (zadeva R 1357/2015-5) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) je peti odbor za pritožbe pri EUIPO pritožbo zavrnil. Zlasti je menil, da tožeča stranka ni predložila dokaza, da je izpodbijano znamko uporabljala v skladu z njeno glavno funkcijo, to je zagotavljanjem istovetnosti izvora spornih proizvodov. V zvezi s tem je najprej navedel, da je treba upoštevati, da je izpodbijana znamka kolektivna znamka, ki se kot taka uporablja na način, ki zagotavlja ohranitev pravic, če se znamka uporablja v skladu z njeno funkcijo označevanja proizvodov in storitev članov združenja. Dalje, vprašanje, ali je bila izpodbijana znamka uporabljena kot označba izvora za proizvode, na katere se izpodbijana znamka nanaša, naj bi bilo treba presojati glede na zaznavo upoštevne javnosti, ki naj bi v obravnavani zadevi izpodbijano znamko povezovala z „ekološkim ravnanjem podjetja“ in navedeno znamko zaznavala kot pokazatelj za to, da je mogoče ostanke embalaže, označene s tem znakom, zbirati v posebej temu namenjenih kontejnerjih ali vrečah in pozneje predelati.

12 Odbor za pritožbe je ugotovil, da glede na to, da je pomen izpodbijane znamke za povprečnega potrošnika Evropske unije le, da kaže, da je mogoče tako označeno embalažo zbirati in predelati po določenem sistemu, izpodbijana znamka z vidika navedenega potrošnika ni bila uporabljena za

označevanje izvora spornih proizvodov. Čeprav embalaža in proizvod pri prodaji dajeta vtis, da sta „eno“, naj bi upoštevni potrošnik lahko v celoti ločil med znamko, ki označuje trgovski izvor proizvoda, in znamko, ki opozarja na predelavo prazne in rabljene odpadne embalaže po tem, ko je potrošnik odvil, uporabil ali potrošil sam proizvod. Ker se proizvod, na katerega embalaži je vidna izpodbijana znamka, nikakor ne razlikuje od enakega proizvoda, ki na embalaži navedene znamke nima, naj izpodbijana znamka ne bi označevala neke lastnosti proizvoda.

13 Poleg tega po mnenju odbora za pritožbe tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je bil cilj uporabe izpodbijane znamke ustvariti oziroma ohraniti trg za sporne proizvode. Vsi predloženi dokumenti naj bi se nanašali na uporabo izpodbijane znamke v zvezi s prodajno embalažo.

Predlogi strank

14 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano odločbo razveljavi;

– EUIPO naloži plačilo stroškov.

15 EUIPO Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

16 Tožeča stranka v utemeljitev svoje tožbe navaja en sam tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 15(1) Uredbe št. 207/2009 (postal člen 18(1) Uredbe 2017/1001) v povezavi s členom 66 iste uredbe (postal člen 74 Uredbe 2017/1001).

17 Tožeča stranka v bistvu trdi, da dokumenti, ki jih je predložila, ne dokazujejo le trgovske uporabe izpodbijane znamke za embalažo proizvodov, temveč tudi za embalirane sporne proizvode.

18 Po njenih navedbah EUIPO, prvič, ni upošteval, da se dokazi o uporabi ne nanašajo le na embalažo, ki se prodaja ločeno, temveč tudi na prodajno embalažo, to je na embalažo, ki se pri prodaji ponuja kot eno s proizvodom. Šlo naj bi za označevanje proizvoda z več znamkami, ki je običajno in ga naj bi bila javnost vajena.

19 Drugič, tožeča stranka meni, da je –kot izhaja iz pravila 22(4) Uredbe Komisije (ES) št. 2868/95 z dne 13. decembra 1995 za izvedbo Uredbe št. 40/94 (postal člen 10(4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/625 z dne 5. marca 2018 o dopolnitvi Uredbe 2017/1001 ter razveljavitvi Delegirane uredbe (EU) 2017/1430 (UL 2018, L 104, str. 1)) – prikaz izpodbijane znamke na embalaži, ki se nanaša na sporne proizvode, neposreden dokaz, da se je znamka uporabljala tako, da se lahko zagotovi ohranitev pravic. Praviloma naj bi javnost znak na embalaži pripisovala proizvodu, ne pa njegovi embalaži.

20 Tretjič, tožeča stranka meni, da javnost izpodbijane znamke ne razume tako, da ima zadevna embalaža neko fizikalno lastnost ali da bi izvirala od določenega dobavitelja embalaže, temveč – v skladu s točko 6 pravilnika o uporabi kolektivne znamke in v skladu s posebno funkcijo kolektivne znamke – da je embalaža del sistema ustreznega ravnanja z odpadki in hkrati, da je proizvajalec spornih

proizvodov vključen v sistem licenčnega sporazuma tožeče stranke. To naj bi še toliko bolj veljalo, ker uporabniki izpodbijane znamke niso dobavitelji embalaže, ampak prodajalci ali proizvajalci embaliranih proizvodov.

21 Poleg tega tožeča stranka trdi, da izpodbijana znamka izraža tudi nekatere nematerialne lastnosti spornih proizvodov. Opozarjala naj bi namreč na to, da sporni proizvodi izvirajo iz podjetja, ki je finančno vlagalo, da bi bila embalaža odstranjena v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL 2008, L 312, str. 3) in da v to vložena sredstva omogočajo, da se zagotovi boljše recikliranje odpadne embalaže, preprečevanje nepotrebnih stroškov embalaže, olajša javno odstranjevanje odpadkov in, nazadnje, čim bolj varuje okolje. Ideja, ki naj bi jo prenašala izpodbijana znamka in ki naj bi jo zaznavala upoštevna javnost, naj bi se nanašala na natančno določeno lastnost, in sicer ravnanje podjetja. V tem smislu naj bi izpodbijana znamka izražala nematerialno lastnost spornih proizvodov. Potrošnik naj se ne bi odločil za embalažo kot tako, ampak za natančno določen proizvod v embalaži, ker naj bi ta izviral iz podjetja, ki je finančno vložilo v embalažo zadevnega proizvoda, da bi bila ta in taka embalaža odstranjena v skladu z Direktivo 2008/98.

22 EUIPO nasprotuje tej argumentaciji.

23 Najprej je treba opozoriti, da člen 15(1) Uredbe št. 207/2009 določa, da „[č]e v obdobju petih let po registraciji imetnik ni začel resno in dejansko uporabljati blagovne znamke Evropske unije v Uniji za blago ali storitve, za katere jo je registriral, ali če je bila takšna uporaba prekinjena v obdobju petih zaporednih let, se za blagovno znamko Evropske unije uporabljajo sankcije iz te uredbe, razen če obstajajo upravičeni razlogi za neuporabo“.

24 V skladu s členom 51(1)(a) Uredbe št. 207/2009 se pravice imetnika blagovne znamke Evropske unije razveljavijo na podlagi zahteve pri EUIPO ali na podlagi nasprotne tožbe v postopku zaradi kršitve pravic, če se v neprekinjenem obdobju petih let znamka ni resno in dejansko uporabljala v Uniji za označevanje proizvodov ali storitev, za katere je registrirana, in za neuporabo ne obstajajo upravičeni razlogi. Člen 51 Uredbe št. 207/2009 se v skladu s členom 66(3) Uredbe št. 207/2009 uporablja tudi za kolektivne znamke Evropske unije.

25 V skladu s pravilom 22(3) in (4) Uredbe št. 2868/95 (postal člen 10(3) in (4) Delegirane uredbe 2018/625), ki se uporablja za postopke za razveljavitev na podlagi člena 40(5) iste uredbe (postal člen 19(1) Delegirane uredbe 2018/625), se morajo dokazi o uporabi nanašati na kraj, čas, obseg in naravo uporabe znamke, omejeni pa so na dokazila, kot so embalaže, nalepke, ceniki, katalogi, računi, fotografije, časopisni oglasi in pisne izjave iz člena 78(1)(f) Uredbe št. 207/2009 (postal člen 97(1)(f) Uredbe (EU) 2017/1001).

26 Iz sodne prakse je razvidno, da se znamka resno in dejansko uporablja, če se uporablja v skladu s svojo bistveno funkcijo zagotavljanja istovetnosti izvora proizvodov ali storitev, za katere je bila registrirana, da bi se ustvarilo ali ohranilo tržišče za te proizvode in storitve, izključena pa je simbolična uporaba, katere edini cilj je ohranjanje pravic iz znamke (glej po analogiji sodbo z dne 11. marca 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, točka 43). V zvezi s tem je treba pojasniti, da je bistvena funkcija kolektivne znamke Evropske unije razlikovati proizvode ali storitve članov združenja, ki je imetnik te znamke, od proizvodov in storitev preostalih podjetij (glej v tem smislu sodbo z dne 20. septembra 2017, The Tea Board/EUIPO, od C-673/15 P do C-676/15 P, EU:C:2017:702, točka 63).

27 Pri presoji resne in dejanske uporabe znamke je treba upoštevati vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev, ali se znamka resnično uporablja na trgu, še posebej ali se v zadevnem gospodarskem sektorju taka uporaba šteje za upravičeno za ohranjanje ali ustvarjanje deleža na trgu za blago ali storitve, ki jih varuje znamka, naravo tega blaga ali storitev, značilnosti trga ter obseg in pogostost uporabe znamke (glej sodbo z dne 10. septembra 2008, Boston Scientific/UUNT– Terumo (CAPIO), T-325/06, neobjavljena, EU:T:2008:338, točka 30 in navedena sodna praksa).

28 Poleg tega resne in dejanske uporabe znamke ni mogoče dokazati z verjetnostjo ali domnevami, ampak mora temeljiti na konkretnih in objektivnih elementih, ki dokazujejo resnično in zadostno uporabo znamke na zadevnem trgu (glej sodbo z dne 23. septembra 2009, Cohausz/UUNT– Izquierdo Faces (acopat), T-409/07, neobjavljena, EU:T:2009:354, točka 36 in navedena sodna praksa). Izvesti je treba celovito presojo, pri kateri se upoštevajo vsi relevantni dejavniki posameznega primera in ki vključuje določeno soodvisnost upoštevanih dejavnikov (glej sodbo z dne 18. januarja 2011, Advance Magazine Publishers/UUNT – Capela & Irmãos (VOGUE), T-382/08, neobjavljena, EU:T:2011:9, točka 30 in navedena sodna praksa).

29 Prav tako velja, da če je bila znamka registrirana za dovolj široko kategorijo proizvodov ali storitev, da bi se ti lahko v njej razporedili v več podkategorij, ki bi se jih lahko upoštevalo samostojno, dokaz resne in dejanske uporabe znamke za del teh proizvodov ali storitev daje varstvo samo tej ali podkategorijam, v katero spadajo proizvodi ali storitve, za katere je bila znamka dejansko uporabljena (glej v tem smislu sodbi z dne 14. julija 2005, Reckitt Benckiser (España)/UUNT – Aladin (ALADIN), T-126/03, EU:T:2005:288, točka 45, in z dne 13. februarja 2007, Mundipharma/UUNT – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, EU:T:2007:46, točka 23).

30 Ta tožbeni razlog je treba presojati ob upoštevanju zgoraj navedenega.

31 Najprej je treba pojasniti, da glede na to, da je druga stranka v postopku pred EUIPO zahtevo za razveljavitev pri EUIPO vložila 2. novembra 2012, petletno obdobje iz člena 51(1)(a) Uredbe št. 207/2009 zajema obdobje od 2. novembra 2007 do 1. novembra 2012 (v nadaljevanju: upoštevno obdobje).

32 Poleg tega je treba opozoriti, da predmet tožbe obsega le vprašanje, ali je bila za sporne proizvode dokazana taka uporaba, ki bi zagotovila ohranitev pravic iz izpodbijane znamke. Ne zadeva embalaž iz razredov 6, od 16 do 18, od 20 do 22 in 24, za katere pravice tožeče stranke niso bile razveljavljene.

33 Kot je tožeča stranka pravilno ugotovila, odbor za pritožbe ni podvomil o tem, da se je izpodbijana znamka resno in dejansko uporabljala kot kolektivna znamka v številnih državah članicah Evropske unije na različnih vrstah embalaže proizvodov. Ob upoštevanju dejstva, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 29 zgoraj, dokaz resne in dejanske uporabe znamke za del teh proizvodov daje varstvo samo podkategoriji ali podkategorijam, v katero spadajo proizvodi, za katere je bila znamka Evropske unije dejansko uporabljena, se postavlja vprašanje, ali dokaz resne in dejanske uporabe izpodbijane znamke na embalaži pomeni – kot zatrjuje tožeča stranka – dokaz resne in dejanske uporabe za embalirane proizvode.

34 V zvezi s tem je odbor za pritožbe v točki 31 izpodbijane odločbe menil, da je mogoče uporabo, ki bi zagotovila ohranitev pravic, dokazati tudi s predložitvijo embalaže v skladu s pravilom 22(4) Uredbe št. 2868/95. Vendar je pravilno ugotovil, da to tožeče stranke ne oprošča obveznosti, da dokaže, da upoštevna javnost uporabo izpodbijane znamke na embalaži tudi dejansko razume kot uporabo znamke za sporne proizvode.

35 Sodišče je namreč to resno in dejansko uporabo opredelilo kot uporabo, skladno z bistveno funkcijo znamke, ki je zagotoviti potrošniku ali končnemu uporabniku istovetnost izvora proizvoda ali storitve, s tem da se mu brez verjetne zmede omogoči razlikovanje tega proizvoda ali storitve od tistih, ki imajo drug izvor (glej po analogiji sodbo z dne 11. marca 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, točki 36 in 43). Zato mora presoja resne in dejanske uporabe znamke temeljiti na zaznavi upoštevne javnosti.

36 V obravnavani zadevi je treba, prvič, navesti, da je odbor za pritožbe pravilno ugotovil, da so sporni proizvodi namenjeni predvsem širši javnosti, kot na primer potrošnikom pralnih praškov in kozmetičnih proizvodov, zdravil, gospodinjskih pripomočkov in aparatov, električnih aparatov, oblačil, živil, poživil in pijač, pohištva, da pa deloma cilja tudi na specializirano javnost, kot so na primer

strokovnjaki s področja kmetijstva, trgovine in industrije. Drugič, odbor za pritožbe je pravilno ugotovil, da je treba šteti, da bo ciljna javnost običajno ali višjo stopnjo pozornosti namenila spornim proizvodom, ki na eni strani zajemajo vsakodnevno potrošniško blago in potrebščine, na drugi strani pa tudi proizvode, katerih nakup je povezan z velikimi izdatki ali ki lahko imajo znatne ekonomske, ekološke ali zdravstvene posledice, kot na primer kemikalije, industrijska olja, maziva, zaščitna sredstva za les, razkužila, zdravila, obdelovalni stroji, medicinski proizvodi in vozila. Poleg tega je treba navesti, da stranke nikakor ne izpodbijajo opredelitve upoštevne javnosti, ki jo je podal odbor za pritožbe, niti ne njegovih ugotovitev glede stopnje pozornosti te javnosti.

37 Odbor za pritožbe je glede stališča upoštevne javnosti pravilno ugotovil, da tožeča stranka ni dokazala, da je izpodbijano znamko uporabljala v skladu z njeno glavno funkcijo zagotavljanja istovetnosti izvora spornih proizvodov.

38 Odbor za pritožbe je zlasti pravilno menil – pri čemer se je v zvezi s tem skliceval na ugotovitve Splošnega sodišča v sodbi z dne 24. maja 2007, Duales System Deutschland/Komisija (T-151/01, EU:T:2007:154, točka 159) – da upoštevna javnosti izpodbijano znamko, ki je nameščena na embalažo, zaznava kot oznako, da je mogoče to embalažo zbirati in predelati po določenem sistemu. Kot namreč odbor za pritožbe pravilno trdi, je znano dejstvo, poleg tega pa dokazano tudi z dokumenti, ki jih je predložila tožeča stranka, da je upoštevna javnost vajena izpodbijane znamke in da že vrsto let pozna sisteme za predelavo odpadne embalaže. Glede na ugotovitve odbora za pritožbe, ki se v zvezi s tem sklicuje na raziskavo nemškega inštituta za javnomnenjske raziskave, ki jo je predložila tožeča stranka, je leta 2003 98 odstotkov vprašanih v Nemčiji poznalo izpodbijano znamko, 78 odstotkov nemške populacije istega leta izpodbijano znamko opisalo kot „znak na embalaži, ki potrošniku sporoča, da se ta embalaža odstrani ločeno od preostalih odpadkov, v zbirnih kontejnerjih dualnega sistema“. V skladu z istimi ugotovitvami odbora za pritožbe, ki se v zvezi s tem sklicuje na letno poročilo francoskega podjetja Eco-Emballages, ki je podobno podjetju tožeče stranke, je bila izpodbijana znamka leta 2010 prikazana na 95 % embalaže v Franciji in jo je prepoznalo 75 % francoske populacije, od katere je 99,2 % lahko ločeno zbiralo to embalažo.

39 Tožeča stranka ne izpodbija ugotovitve odbora za pritožbe, da upoštevna javnost izpodbijano znamko dojema tako, da je embalaža del sistema ustreznega ravnanja z odpadki. Vendar trdi, da poleg tega dojemanja navedena javnost znamko dojema tako, da je proizvajalec spornih proizvodov del sistema licenčnega sporazuma tožeče stranke. Zato naj bi izpodbijana znamka sporočala nematerialno lastnost spornih proizvodov, in sicer ekološko ravnanje podjetja, ki sporne proizvode proizvaja ali distribuira. Javnost naj bi znamko, ki je na embalaži, pripisovala proizvodu, ne pa njegovi embalaži.

40 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da so si stališča tožeče stranke delno protislovna, ker po eni strani trdi, da upoštevna javnost izpodbijano znamko dojema kot oznako, da je prodajna embalaža – kot sestavni del prodajne enote, ki jo sestavlja s proizvodom – del sistema za primerno ravnanje z odpadki, in po drugi strani, da upoštevna javnost izpodbijano znamko, ki je na embalaži, pripisuje proizvodu, ne pa embalaži.

41 Dalje, ugotoviti je treba, da stališča tožeče stranke niso upoštevna. Res je sicer, da gre pri izpodbijani znamki v skladu s funkcijo, ki jo ima kot kolektivna znamka, za to, da je proizvajalec ali distributer spornih proizvodov del sistema licenčnega sporazuma tožeče stranke in da ta znamka zato sporoča neko ekološko ravnanje tega podjetja. Vendar kot je odbor za pritožbe pravilno ugotovil, lahko upoštevni potrošnik, čeprav embalaža in proizvod pri prodaji dajeta vtis, da sta „eno“, v celoti loči med znamko, ki označuje trgovski izvor proizvoda, in znamko, ki opozarja na predelavo prazne in rabljene odpadne embalaže po tem, ko je potrošnik odvil, uporabil ali potrošil sam proizvod. Iz dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, je poleg tega razvidno, da so proizvodi sami redno označeni z znamkami, ki pripadajo različnim družbam.

42 Iz tega izhaja, da bo upoštevna javnost uporabo izpodbijane znamke kot kolektivne znamke, ki označuje proizvode članov združenja, da bi jih razlikovala od proizvodov podjetij, ki niso člani tega združenja, zaznala kot uporabo, ki se nanaša na embalažo. Nematerialno lastnost, na katero se sklicuje tožeča stranka in ki se pripisuje izpodbijani znamki, torej ekološko ravnanje podjetja zaradi njegove pripadnosti sistemu licenčnega sporazuma tožeče stranke, bo upoštevna javnost pripisala možnosti ekološke obdelave embalaže in ne obdelave samega embaliranega proizvoda, ki se lahko izkaže za neprimernega za ekološko obdelavo, kot je na primer strelno orožje iz razreda 13.

43 Nazadnje, ta presoja je potrjena tudi z besedilom točke 6 pravilnika o uporabi izpodbijane znamke, ki določa, da se izpodbijana znamka ustvari, „da bi se potrošnikom in trgovcem omogočilo, da prepoznajo embalažo, ki je del dualnega sistema in za katero je bil uveden prispevek za financiranje sistema, ter tako zapakirane proizvode, in jih razlikujejo od druge embalaže in proizvodov“. Zato se dojemanje izpodbijane znamke s strani upoštevne javnosti ne nanaša na nematerialno lastnost spornih proizvodov, temveč na nematerialno lastnost embalaže teh proizvodov, ki je del dualnega sistema, ki ga upravlja tožeča stranka.

44 Zato je odbor za pritožbe v točkah 33, 35 in 37 izpodbijane odločbe pravilno ugotovil, da tožeči stranki poleg tega ni uspelo dokazati, da je bil cilj izpodbijane znamke ustvariti oziroma ohraniti trg v razmerju do drugih gospodarskih subjektov, vsaj glede spornih proizvodov. Ker potrošniki znamko poznajo le kot označbo za to, da je mogoče tako označeno odpadno embalažo odstraniti prek obratov za zbiranje, ki so v bližini, namestitev izpodbijane znamke na embalažo izraža zgolj to, da podjetje – in vsi ostali gospodarski subjekti – ravnajo v skladu z zahtevo iz Direktive 2008/98, v skladu s katero za vsa podjetja velja obveznost predelave odpadne embalaže.

45 V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, v malo verjetnem primeru, da bi bile konkurenčne ponudbe enake in bi se potrošnik zato odločil zgolj na podlagi kakovosti embalaže embaliranega proizvoda, izpodbijana znamka ne ustvarja oziroma ohranja trga v razmerju do drugih gospodarskih subjektov glede spornih proizvodov, ampak le glede embalaže.

46 Iz zgoraj navedenega izhaja, da tožeča stranka za upoštevno obdobje ni dokazala resne in dejanske uporabe znamke, ki bi zagotovila ohranitev pravic iz izpodbijane znamke za sporne proizvode, in da je zato treba edini tožbeni razlog šteti za neutemeljen ter ga torej zavrniti.

47 Tožbo je torej treba zavrniti.

Stroški

48 Na podlagi člena 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeča stranka s svojimi predlogi ni uspela, ji je treba naložiti plačilo stroškov EUIPO v skladu z njegovimi predlogi.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH se naloži plačilo stroškov.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 12. decembra 2018.

Podpisi